

BİRDEN FAZLA HÜKÜMDEKİ CEZALARIN TOPLANMASI*

Prof. Dr. Fatih Selami MAHMUTOĞLU**

Arş. Gör. Kazım Furkan AĞKUŞ***

Özet

Türk Ceza Hukuku reformuyla, cezaların ıçtımam ceza kanunundan çıkartılarak bir toplama işlemi olarak infaz kanununda düzenlenmiştir. Birden fazla hükümdeki cezaların toplanması koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik sürelerinin hesaplanması bakımından kişinin kapalı ceza infaz kurumunda geçireceği sürenin belirlenmesi noktasında büyük bir öneme sahiptir. 17.08.2016 tarih ve 671 sayılı KHK ile 14.04.2020 tarih ve 7242 sayılı kanunla yapılan değişiklikler uyarınca bu sürelerin hesaplanması basit bir toplama işleminden çıkarak farklı uygulamalara neden olmuştur. Nitekim suç tipleri bakımından farklı koşullu salıverilme oranları ve denetimli serbestlik süreleri düzenlenmektedir. Bu ise birden fazla hükümdeki cezaların toplanmasında birden çok ihtimale sebep olmaktadır. Bu çalışmanın amacı söz konusu ihtimalleri inceleyerek mevcut durumu ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: İnfaz Hukuku, Birden Fazla Hükümdeki Cezaların Toplanması, Cezaların İçtımam, Denetimli Serbestlik, Koşullu Salıverilme

* Hakemli araştırma makalesidir. Eserin dergimize geliş tarihi: 17/06/2022. İlk hakem raporu tarihi: 19/06/2022. İkinci hakem raporu tarihi: 23/06/2022.

** Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı, info@fsmahmutoglu.av.tr, yazarın ORCID belirleyicisi: 0000-0001-8199-2547.

*** Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı agkus@tau.edu.tr, yazarın ORCID belirleyicisi: 0000-0002-9670-7363.

MULTIPLE-OFFENCE SENTENCING

Abstract

With the Turkish Criminal Law reform, sentencing of multiple current offences is removed from the penal code and regulated in the law of criminal execution as a simple addition process. Multiple-offence sentencing has a great importance in determining the time the person will serve in an execution institution in terms of probation and parole. In accordance with the amendments made with the Decree Law No. 671 dated 17.08.2016 and the law dated 14.04.2020 and numbered 7242, the calculation of these periods is currently not a simple addition process and causes in different applications. Different parole rates and probation periods are regulated in terms of crime types. This causes more than one applicable possibility in the multiple-offence sentencing. The aim of this study is to reveal current situation with the examination these possibilities.

Keywords: Law of Execution, Multiple-Offence Sentencing, Sentencing of Multiple Current Offences, Probation, Parole

1. GİRİŞ

Hürriyeti bağlayıcı cezaların infaz kurumunda çektirilmesi kişinin topluma yeniden kazandırılmasını zorlaştırmaktadır. Bu nedenle cezaların kişi üzerindeki olumsuz etkilerine son vermek amacıyla koşullu salıverilme kurumu oluşturulmuştur¹. Cezanın bireyselleştirilmesi² bakımından büyük bir öneme sahip koşullu salıverilme bir hak³ ve ödül⁴ niteliğindedir.

- 1 Demirbaş, Timur, İnfaz Hukuku, 7. Baskı, 2020., s.527.; Kuruma ilişkin öğretilerde farklı isimlendirmeler kullanılmaktadır. “*sınırlı serbesti dönemi*” Yenidünya, Ahmet Caner, “Şartla Salıvermenin Hukuki Niteliği”, Legal Hukuk Dergisi, C.: 1, S.: 1, Ocak 2003, s. 68.
- 2 Özgenç, İzzet, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 16. Bası, Ankara 2020, s.796.; Yenidünya, Ahmet Caner, “Şartla Salıvermenin Hukuki Niteliği”, Legal Hukuk Dergisi, C.: 1, S.: 1, Ocak 2003, s.72; Bozdağ, Ahmet, Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverilme Kurumu Ve Etkinliğinin Geliştirilmesi, Ankara 2019, s.47.
- 3 Sözüer, Adem, “Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 Sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği İle Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu”, Anayasa Yargısı, S.:18, Ankara 2001, (Anayasa Mahkemesi’nin 39. Kuruluş Yıldönümü Nedeniyle Düzenlenen Sempozyumda Sunulan Bildiriler, 25-26 Nisan 2001), s.231.
- 4 Önder, Ayhan, Ceza Hukuku Dersleri, İstanbul 1992, s.635.

Koşullu salıverilme kapsamında, 17.08.2016 tarih 671 sayılı KHK'nın 32.maddesi ile 5275 sayılı CGTİHK'ya eklenen 6'ncı geçici madde ve 14.04.2020 tarih ve 7242 sayılı kanununun 48, 49, 52,53 ve 65'inci maddeleriyle yapılan değişiklikler uyarınca⁵, koşullu salıverilme tarihlerinin hesaplanmasında farklı uygulamalara neden olmuştur. "Özel af niteliğine sahipmişçesine uygulama alanı"⁶ bu değişikliklere yönelik, yapılan başvuruda Anayasa Mahkemesi "*cezanın infaz şeklini/rejimini değiştiren/belirleyen düzenlemelerin özel af olarak nitelendirilmesi*"nin mümkün olmadığını belirtmiştir⁷.

671 sayılı KHK ile getirilen düzenleme ile birlikte, istisna tutulan suçlardan olmamak üzere 4 yıl hapis cezasına mahkûm edilen bir hükümlü koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik tedbirlerinin uygulanması sonucu en geç 3 gün içinde infaz kurumundan çıkabilmekteydi⁸. 7242 sayılı kanun ile getirilen düzenleme ile infaz kurumundan çıkabilecek hüküm süresi 6 yıla çıkarılmıştır. Söz konusu düzenlemeler, koşullu salıverilme kurumunda gözetim ve denetim etkinliği arttırılmadan⁹; infaz kurumlarının doluluk oranları dikkate alınarak¹⁰ gerçekleştirildiği için toplumda olumsuz sonuçlar ortaya çıkartacak ve koşullu salıverilme kurumunu amacından uzaklaştıracaktır.

Bu düzenlemelerdeki istisnalar suçlu ile değil suç tipiyle ilgilenildiği¹¹ ve toplumda infial uyandırabilecek suçlar tercih edilerek ya

5 6545 sayılı kanunla 28.06.2014 yılında cinsel suçlar değişiklikleri ile 671 sayılı KHK 01.07.2016 değişikliklerine ilişkin bkz. Osman Atalay, "7242 Sayılı Yeni Infaz Yasasının Getirdikleri", Terazi Hukuk Dergisi, C: 15, S: 166, 2020, s. 1234-1248.

6 Öğretide de söz konusu değişikliğin "*bir özel af niteliğine sahipmişçesine uygulama alanı bul*"duğu belirtilmektedir. Çakır, Kerim, "Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. 673.

7 AYM, 17.07.2020, 44/41, RG.07.10.2020

8 Çakır, Kerim, "Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. s. 676.

9 Bozdağ, Ahmet, Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverilme Kurumu Ve Etkinliğinin Geliştirilmesi, Ankara 2019, s.198-199

10 Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, İstanbul 2017, s. 667; Özgenç, s.797; Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2019 s. 600.; Aynı zamanda istisna suçlar nedeniyle ceza infaz kurumlarındaki yoğunluk üzerinde etkili olmayacağı yönünde Bkz. Çakır, Kerim, "Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. 674; Sözüer Adem, Özgenç İzzet, Koca Mahmut, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Değerlendirilmesi, 2020. s. 14.

11 Çakır, Kerim, "Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. 677.

pıldığı¹² için eleştirilmektedir. Nitekim infaz sisteminde esas olan fiil değil faildir ve kişinin tehlikeliliği üzerinden değerlendirme yapılması gerekmektedir¹³. Ancak bu istisnalar aynı zamanda, birden fazla hükümdeki cezaların toplanması noktasında şüpheler ortaya çıkarmaktadır. Çalışma kapsamında birden fazla cezaya hükmolunması durumunda, uygulanması gereken koşullu salıverilme oranı ve denetimli serbestlik süresi örnekler üzerinden açıklanarak ortaya konulacaktır. Söz konusu hesaplamaların ortaya konulmasından önce denetimli serbestlik kurumunun niteliğine ilişkin açıklamalara yer verilmesi gerekmektedir.

2. DENETİMLİ SERBESTLİK TEDBİRİ UYGULANARAK CEZANIN İNFAZININ NİTELİĞİ

Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazının niteliği, infaz süresine ilişkin yapacağımız değerlendirmelerde denetimli serbestlik süresinin dikkate alınıp alınmaması bakımından önem taşımaktadır. Burada önemle belirtilmesi gereken husus CG-TİHK'nın 104. maddesinde tanımlanan denetimli serbestlik kurumu ile 05.05.2012 tarih ve 6291 sayılı kanunla eklenen 105/A maddesi uyarınca "denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı"-nın ayırt edilmesi gerektiğidir¹⁴. Denetimli serbestlik kurumu 2012 öncesinde, hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverilme hükümlerinin uygulanması veya seçenek yaptırımlara hükmedilmesi durumunda, hükümlüler üzerindeki denetim hizmetlerini gerçekleştiren kurum iken, 2012 sonrasında bu görevinin yanında koşullu salıverilme öncesinde uygulanan cezanın infazına seçenek ve hapis cezasının alternatif usulü haline gelmiştir¹⁵. Denetimli serbestlik tedbiri

-
- 12 Sözüer Adem, Özgenç İzzet, Koca Mahmut, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Değerlendirilmesi, 2020, s.7.
  - 13 Mahmutoğlu, Fatih Selami, 31 Mayıs-1 Haziran 2020 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleşen 15. Türk Ceza Hukuku Günlerinde sunulan 7242 Sayılı Kanunun Genel Değerlendirme Raporu; Çakır, Kerim, "Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. s.677.
  - 14 6291 sayılı kanundan önceki durumun infaz türü olarak tanımlanamayacağı görüşü için bkz. Faruk Turhan, Abdurrahim Altıkat, "Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik ve Bu Usulden Yararlanma Şartları", S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C:2 S:2, 2012, s.6-7.
  - 15 Aksi yönde, infaz türü olduğuna dair bkz. Umudum, Cafer Erdem, Denetimli Serbestlik Bağlamında Elektronik İzleme, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2019; Denetimli serbestlik kurumunun tarihsel süreci için bkz. Cansu

uygulanarak cezanın infazını inceleyebilmek için öncelikle kısaca koşullu salıverilmenin niteliğinin incelenmesi gerekmektedir.

İnfaz kanunu hükümlerine göre hükümlünün koşullu salıverilmeden yararlanabilmesi için ilgili makamların değerlendirme süreci bulunmaktadır¹⁶. Bu değerlendirme kriteri, takdire bağlı tahliye sistemi veya zorunlu tahliye sistemi niteliği bakımından önemlidir¹⁷. Öğretide hapis cezasının infazına seçenek oluşturduğu ve hapis cezasının alternatif infaz usulü olduğu belirtilmektedir¹⁸. Bu nedenle de fiiliyatta cezanın mahiyetini değiştirebilen, maddi ceza hukuku özellikleri barındıran bir infaz hukuku kurumu olduğu belirtilmektedir¹⁹. Söz konusu değerlendirmeler denetimli serbestlik kurumuna uygulandığında, denetimli serbestlik bakımından da ilgili makamların değerlendirme süreci öngörülmüş olup, otomatik veya zorunlu bir salıverme sistemi söz konusu değildir. Aynı şekilde denetimli serbestlik uygulamasının tamamlanması ile birlikte hapis cezası infaz edilmiş sayıldığı için hapis cezasının infazına seçenek oluşturduğunun ve hapis cezasının alternatif infaz usulü olduğunun kabul edilmesi gerekir²⁰. Görüldüğü üzere denetimli serbestlik, nitelik itibarıyla koşullu salıverilmeyle benzerlik göstermektedir²¹.

Denetimli serbestliğin niteliğine ilişkin AYM tarafından yapılan incelemede²², “iyi halli olma şartı”, yükümlülüğe tabi tutulma ve

---

Türkmen, “7242 sayılı Kanun ile Getirilen Değişiklikler Işığında Hapis Cezasının Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulanarak İnfazı”, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, S.2, Aralık 2021, s.319-321.

16 Maden, Mehmet, “Koşullu Salıverilmenin Mahiyeti ve Hukuki Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s.637.

17 Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Şartlı Tahliye Hakkında (2003) 22 Sayılı Tavsiye Kararına Ek, m. 5, (<https://cte.adalet.gov.tr/Resimler/Dokuman/198.201.915183913.pdf>)

18 Maden, Mehmet, “Koşullu Salıverilmenin Mahiyeti ve Hukuki Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s.641-642.; İyi hal koşuluna ilişkin değerlendirme koşulu getirilmeden önce, koşullu salıverilme kurumunun cezanın bir infaz şekli olduğu ve otomatik uygulandığı kabul edilmekteydi. Ahmet Hulusi Akkaş, “Koşullu Salıverilme”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XII, Y. 2008, S. 1-2, s. 310

19 Maden, Mehmet, “Koşullu Salıverilmenin Mahiyeti ve Hukuki Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. 646.

20 Aksi yönde, ceza adaleti kurumu olduğu görüşü için bkz. Faruk Turhan, Abdurrahim Altıkat, “Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik ve Bu Usulden Yararlanma Şartları”, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C:2 S:2, 2012, s.8.

21 Faruk Turhan, Abdurrahim Altıkat, “Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik ve Bu Usulden Yararlanma Şartları”, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C:2 S:2, 2012, s.11.

22 AYM, E.2020/44, K.2020/41, 17/7/2020, §§ 53, 54

yükümlülüğün ihlali halinde geri alınabilmesi üzerinden zorunlu bir uygulama olmadığı belirtilmiştir. Bununla birlikte, sanık hakkında denetimli serbestlik hükümlerinin uygulanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin yapılan bir incelemede²³, AYM, denetimli serbestlik kurumundan yararlanma hakkının “doğrudan doğruya başvuruçunun cezasının infaz edilme şekline” ilişkin olduğunu kabul etmiştir. Bu şekilde bir kabul kanaatimizce mümkün değildir. Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı, koşullu salıverilmeyi adeta “sıkı koşullu salıverme-gevşek koşullu salıverme” şeklinde ikiye ayırmaktadır²⁴. Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı sisteminin tamamen kaldırılması gerektiğini kabul etmekle birlikte²⁵, koşullu salıverilme kurumunun maddi ceza hukukuna ilişkin olduğunu kabul eden AYM’nin gevşek koşullu salıverme niteliğinde olan denetimli serbestliğin cezanın yalnızca infaz edilme şekline ilişkin olduğunu kabul etmesi çelişkilidir.

3. BİRDEN FAZLA HÜKÜMDEKİ CEZALARIN İNFAZINA İLİŞKİN İHTİMALLER

Birden fazla hükümdeki cezaların infazına ilişkin iki temel görüş bulunmaktadır: Cezaların 5275 sayılı CGTİHK’nın 99. maddesi uyarınca toplanması veya aynı maddede yer alan her bir cezanın varlıklarını ayrı ayrı korudukları ifadesinden yola çıkılarak cezaların birbirinden bağımsız infaz edilmesi.

Cezaların CGTİHK’nın 99. maddesi uyarınca toplanması durumunda hangi koşullu salıverilme oranının, hangi süreyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infaz edilebileceği ve açık ceza infaz kurumuna ayrılma bakımından hangi sürenin kabul edilmesi gerektiği noktasında tereddütler oluşmaktadır.

23 *Mustafa Takyay* [GK], B. No: 2020/27974, 15/12/2021, § 48

24 Sözüer Adem, Özgenç İzzet, Koca Mahmut, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin Değerlendirilmesi, 2020.

25 Mahmutoğlu, Fatih Selami, 31 Mayıs-1 Haziran 2020 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleşen 15. Türk Ceza Hukuku Günlerinde sunulan 7242 Sayılı Kanunun Genel Değerlendirme Raporu, s. 7-10.

Cezaların ayrı ayrı değerlendirilmesi durumunda ise, ikinci cezanın infazının koşullu salıverilme tarihinden itibaren mi denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infaz edilebileceği tarihten itibaren mi başlaması gerektiğinin; kişinin doğrudan açık ceza infaz kurumuna ayrılma hakkının bulunup bulunmadığının incelenmesi gerekmektedir. Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaza ilişkin açıklamalarımızda belirttiğimiz üzere, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz ile koşullu salıverilme arasındaki nitelik benzerliği nedeniyle ikinci cezanın infazının denetimli serbestlik tarihi üzerinden hesaplanması gerektiği ileri sürülebilir. Ancak AYM'nin denetimli serbestlik tedbirinin doğrudan doğruya cezanın infaz edilme şekline ilişkin olduğu görüşü kabul edilirse, ikinci cezanın infazı ilk ceza bakımından koşullu salıverilmeye hak kazandığı tarih itibarıyla başlayacaktır.

Bu tespitler sonucunda dört farklı değerlendirme ölçütü karşımıza çıkmaktadır: 1- Cezaların toplanması ve en ağır koşullu salıverilme oranı ile en kısa denetimli serbestlik süresinin uygulanması; 2- Cezaların toplanması ve en hafif koşullu salıverilme oranı ile en uzun denetimli serbestlik süresinin uygulanması; 3- Herbir cezanın bağımsız hesaplanması ve ikinci cezanın infazının koşullu salıverilme tarihinden itibaren başlaması; 4- Herbir cezanın bağımsız hesaplanması ve ikinci cezanın infazının denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı tarihi itibarıyla başlaması.

4. AYNI KOŞULLU SALIVERİLME ORANI VE DENETİMLİ SERBESTLİK SÜRESİ ÖNGÖRÜLEN BİR DEN FAZLA HÜKÜMDEKİ CEZALARIN TOPLANMASI

5275 sayılı CGTİHK'nın 99. maddesi uyarınca, “*bir kişi hakkında başka başka kesinleşmiş hükümler bulunur ise*” haklarında koşullu salıverilme hükümlerinin uygulanabilmesi için “*toplama kararı istenir*”. Bununla birlikte, “*hükümlenen her bir ceza diğerinden bağımsızdır ve varlıklarını ayrı ayrı korur*”. Dolayısıyla verilen cezaların toplanması “*koşullu salıverilme süresinin hesaplanması amacına matuf ve matematiksel basit bir toplama işleminden*”²⁶ ibarettir.

26 YCGK, T.17.04.2007, E.2007/1-32, K.2007/92.

Söz konusu basit matematiksel işlem, denetimli serbestlik süresinin 14.04.2020 tarih ve 7242 sayılı kanunun 52. Maddesi uyarınca 30.03.2020 tarihine kadar işlenen ve katalog suçlar dışında kalan suçlar bakımından üç yıl olarak uygulanması ile karmaşık bir yapıya kavuşmuştur.

İlk varsayımda, mahkum (A)'nın nitelikli kasten yaralama (TCK m.86/3(e)), nitelikli tehdit (TCK m.106/2) ve nitelikli hakaret (TCK m.125/4) suçlarından sırasıyla 3 yıl, 3 yıl ve 2 yıl hapis cezası ile cezalandırıldığı; söz konusu suçların 30.03.2020 tarihinden önce işlendiği ve tekerrüre tabi olmadığı varsayımının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Cezalar CGTİHK'nın 99. maddesi uyarınca toplandığında, 8 yıl hapis cezasının CGTİHK m.107/2 uyarınca "yarısını" infaz kurumunda çektğinde koşullu salıverilmeden yararlanabilecektir. CGTİHK'nın geçici 6. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, koşullu salıverilmesine üç yıl kalan hükümlüler hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanabilecektir. Sonuç olarak A'nın cezasının 1 yılını infaz kurumunda geçirmesi gerekmektedir²⁷. Bununla birlikte, CGTİHK'nın 99. maddesinde yer alan "herbir cezanın diğerinden bağımsız" olduğu ve "varlıklarını ayrı ayrı koru" dukları ifadeleri ile Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin 3. fıkrasından yola çıkılarak koşullu salıverilme tarihinin her bir ceza bakımından ayrı ayrı hesaplanması gerektiğini ifade edenler de bulunmaktadır. Bununla birlikte, koşullu salıverilme süresinin her bir ceza bakımından ayrı hesaplanması gerektiği kabul edilirse, karşımıza temel bir sorun çıkmaktadır: İkinci cezanın infazına ne zaman başlanır? Öğretide, kişinin ilk suç nedeniyle aldığı cezadan koşullu salıverilmeye hak kazandığında, diğer suçun infazının başlayacağı belirtilmektedir²⁸. Bununla birlikte, söz konusu belirlemede denetimli serbestlik süresi göz önünde bulundurulmamaktadır. İnfazın koşullu salıverilme tarihi en yakın olan suç üzerinden başlaması durumunda, denetimli serbestlik süresinin dikkate alınıp alınmayacağı sorunu karşımıza

27 Bu sürenin 1 ayını kapalı ceza infaz kurumunda kalanını ise açık ceza infaz kurumunda geçirebilecektir.

28 Çakır, Kerim, "Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı", Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. 678, dn. 52

çıkılmaktadır. Denetimli serbestlik tarihinden itibaren ikinci cezanın başladığı kabul edilirse, mevcut örnekte (A) hakkında doğrudan denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir. Bununla birlikte, denetimli serbestlik tarihi göz önünde bulundurulmazsa, (A)'nın nitelikli hakaret suçundan 1 yıl; nitelikli tehdit suçundan 1 yıl 6 ay olan cezası infaz edildikten sonra CGTİHK'nın 14. maddesi uyarınca kasten yaralama suçundan aldığı ceza doğrudan açık ceza infaz kurumunda çektirilecektir ve hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanacaktır. Bu ihtimalde ise (A) 2 yıl 6 ay infaz kurumunda geçirmektedir ve bu süre zarfında açık ceza infaz kurumuna ayrılması mümkün değildir. Görüldüğü üzere, kabul edilen görüş uyarınca, (A)'nın cezalarının infaz kurumunda çektirilmemesi; 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda 11 ay açık ceza infaz kurumunda çektirilmesi veya 2 yıl 6 ay kapalı ceza infaz kurumunda çektirilmesi seçenekleri karşımıza çıkmaktadır.

İkinci varsayımda, mahkum (B)'nin organ veya doku ticareti (TCK m.91/1), çocuk düşürtme (TCK m.99/1) ve nitelikli hakaret (TCK m.125/4) suçlarından sırasıyla 8 yıl, 6 yıl ve 2 yıl hapis cezası ile cezalandırıldığı; söz konusu suçların 30.03.2020 tarihinden önce işlendiği ve tekerrüre tabi olmadığı varsayımının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu varsayımda ise, cezalar toplandığında (B)'nin 1 yıl 7 ay kapalı ceza infaz kurumunda, 3 yıl 5 ay açık ceza infaz kurumunda²⁹; denetimli serbestlik süresi hesaba katılmadan bağımsız değerlendirildiğinde (B)'nin 4 yıl 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda 11 ay açık ceza infaz kurumunda; denetimli serbestlik süreleri dahil edilerek cezalar bağımsız değerlendirildiğinde (B)'nin 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirmesi gerekecektir.

Görüldüğü üzere, hem (A) hem de (B) bakımından en lehe sonucu denetimli serbestlik süreleri göz önünde bulundurularak cezaların ayrı ayrı değerlendirilmesi verirken; en aleyhe sonucu denetimli serbestlik süreleri göz önünde bulundurulmadan cezaların ayrı ayrı değerlendirilmesi vermektedir.

²⁹ Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği, m.6/(b)

5. AYNI KOŞULLU SALIVERİLME ORANI VE FARKLI DENETİMLİ SERBESTLİK SÜRESİ ÖNGÖRÜLEN BİRDEN FAZLA HÜKÜMDEKİ CEZALARIN TOPLANMASI

Tespit edebildiğimiz kadarıyla aynı koşullu salıverilme oranına sahip olmakla birlikte farklı denetimli serbestlik süresinin öngörülmesi ilişkisi katalog kapsamında yer almayan suçlar ile CGTİHK'nın geçici 6. maddesinin birinci fıkrasında yer alan “*üstsoya, altsoya, eşe veya kardeşe ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı işlenen kasten yaralama*” suçları bakımından söz konusu olmaktadır.

Üçüncü varsayımda, mahkum (C)'nin organ veya doku ticareti (TCK m.91/1), nitelikli kasten yaralama (TCK m.86/3(a)) ve nitelikli hakaret (TCK m.125/4) suçlarından sırasıyla 8 yıl, 3 yıl ve 2 yıl hapis cezası ile cezalandırıldığı; söz konusu suçların 30.03.2020 tarihinden önce işlendiği ve tekerrüre tabi olmadığı varsayımının değerlendirilmesi gerekmektedir. Cezalar toplandığında, denetimli serbestlik süresi bakımından 1 yıllık sürenin mi 3 yıllık sürenin mi uygulanması gerektiği tartışması gündeme gelecektir. Bu kapsamda (C)'nin cezalar toplandığında ve 1 yıllık denetimli serbestlik süresi kabul edildiğinde 1 yıl 3 ay kapalı ceza infaz kurumunda 4 yıl 3 ay açık ceza infaz kurumunda; cezalar toplandığında ve 3 yıllık denetimli serbestlik süresi kabul edildiğinde 1 yıl 3 ay kapalı, 2 yıl 3 ay açık ceza infaz kurumunda geçirmesi gerekecektir. Ayrıca denetimli serbestlik süresi hesaba katılmadan cezalar bağımsız değerlendirildiğinde (C)'nin 2 yıl 7 ay kapalı ceza infaz kurumunda 11 ay açık ceza infaz kurumunda; denetimli serbestlik süreleri dahil edilerek cezalar bağımsız değerlendirildiğinde (C)'nin 7 ay kapalı ceza infaz kurumunda 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirmesi gerekecektir.

6. FARKLI KOŞULLU SALIVERİLME ORANI VE AYNI DENETİMLİ SERBESTLİK SÜRESİ ÖNGÖRÜLEN BİRDEN FAZLA HÜKÜMDEKİ CEZALARIN TOPLANMASI

Tespit edebildiğimiz kadarıyla farklı koşullu salıverilme sürelerine sahip olmakla birlikte aynı denetimli serbestlik süresi öngörülen suçlar CGTİHK'nın geçici 6. maddesinin birinci fıkrasında yer alan

“cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar (madde 102, 103,104 ve 105)”dır.

Dördüncü varsayımda, mahkum (D)’nin cinsel saldırı (TCK m.102/1) ve cinsel istismar (TCK m.103) suçlarından sırasıyla 6 yıl ve 9 yıl hapis cezası ile cezalandırıldığı; söz konusu suçların 30.03.2020 tarihinden önce işlendiği ve tekrüre tabi olmadığı varsayımının değerlendirilmesi gerekmektedir. CGTİHK m. 107/2(d) uyarınca TCK m.102/1 bakımından koşullu salıverilme süresi üçte iki iken; CGTİHK m. 108/9 uyarınca TCK m.103’te koşullu salıverilme süresi dörtte üç olarak belirlenmiştir.

Söz konusu cezaların farklı koşullu salıverilme oranı ve denetimli serbestlik süreleri söz konusu olduğunda gidilecek ilk ayırım cezaların toplanması gerekip gerekmediğidir. 7242 sayılı kanununun 42. maddesi ile CGTİHK’nın 99. maddesine eklenen “*Adli para cezasından çevrilen ve ceza infaz kurumunda infaz edilme aşamasına gelen hapis cezaları da toplama kararına dahil edilir.*” cümlesinden önce infaz açısından farklı nitelikte olan hapis cezası ile adli para cezasından çevrili hapis cezalarının infazına ilişkin Yargıtay, adli para cezalarının infazında koşullu salıverilme hükümlerinin uygulanmadığı üzerinden toplama kararına dahil edilmemesi gerektiği sonucuna ulaşılabilirliğini kabul etmekle birlikte, somut olayda hükümlü lehine olacak şekilde değerlendirme yapılması gerektiğine karar vermekteydi³⁰. Söz konusu hükümle birlikte infaz aşamasına gelen adli para cezasından çevrilen hapis cezaları bakımından bir tartışma bulunmamakla birlikte, Yargıtay’ın konuya ilişkin bu kararı gerekçelendirme bakımından önem taşımaktadır. Nitekim farklı koşullu salıverilme oranlarına sahip suçlardan verilen birden fazla cezanın olması durumunda da karşımıza, niteliklerinin farklı olması nedeniyle cezaların uygulanmaması veya fail lehine olan durumun uygulanması sonuçları çıkmaktadır. Yargıtay konuya ilişkin kararlarında, adli para cezasından çevrilen hapis cezalarına ilişkin karardan ayrılarak, daha ağır olan koşullu salıverilme oranını uygulamaktadır³¹.

30 Yarg. 1. CD, T.18.03.2019, E.2016/3317, K.2019/1608.

31 Yarg. 1. CD, T.26.04.2017, E.2017/950, K.2017/1455.

Bununla birlikte, yukarıda ortaya koyduğumuz hesap sistemlerinden farklı olarak, Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliği'nin 6. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi uyarınca, TCK'nın 102 ve 103. maddelerinden mahkum olanların açık ceza infaz kurumuna ayrılmaları için koşullu salıverilmelerine 3 yıl veya daha az süre kalması gerekmektedir. Cezalar toplandığında ve en düşük koşullu salıverilme oranı uygulandığında (D)'nin 7 yıl kapalı ceza infaz kurumunda, 2 yıl açık ceza infaz kurumunda çektirildikten sonra 1 yıl denetimli serbestlik uygulanabilecektir; cezaları toplandığında ve en yüksek koşullu salıverilme oranı uygulandığında 8 yıl 3 ay kapalı ceza infaz kurumunda, 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 1 yıl denetimli serbestlik uygulanabilecektir; denetimli serbestlik süreleri dahil edilerek cezalar bağımsız değerlendirildiğinde (D)'nin 7 yıl 9 ay kapalı ceza infaz kurumunda 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 1 yıl denetimli serbestlik uygulanabilecektir; denetimli serbestlik süresi hesaba katılmadan bağımsız değerlendirildiğinde (D)'nin 8 yıl 9 ay kapalı ceza infaz kurumunda 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 1 yıl denetimli serbestlik uygulanabilecektir.

7. FARKLI KOŞULLU SALIVERİLME ORANI VE DENETİMLİ SERBESTLİK SÜRESİ ÖNGÖRÜLEN BİRDEN FAZLA HÜKÜMDEKİ CEZALARIN TOPLANMASI

Verilen varsayımlardaki suçlar ve dolayısıyla cezaların koşullu salıverilme oranları ve denetimli serbestlik süreleri değiştirildiğinde daha farklı sonuçlar ortaya çıkmaktadır. Mahkum (E)'nin 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun 4. Maddesinin (a) bendi kapsamında neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçu (TCK m. 87/2); cinsel saldırı suçu (TCK m.102/1) ve nitelikli hakaret (TCK m.125/4) suçundan sırasıyla 12 yıl, 6 yıl ve 2 yıl hapis cezası aldığı ve söz konusu suçların 30.03.2020 tarihinden önce işlendiği varsayımının değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu suçlardan neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralamada 3713 sayılı kanununun 17. maddesinin 1. Fıkrası uyarınca koşullu salıverilme oranı dörtte üç olarak; cinsel saldırı suçunda koşullu salıverilme oranı CGTİHK'nın 107. maddesinin 2. fıkrasının (d) bendi uyarınca üçte iki olarak; nitelikli hakaret suçu bakımından ise koşullu

salıverilme oranı yarısı olarak belirlenmiştir. Aynı şekilde denetimli serbestlik süreleri sırasıyla 1 yıl, 1 yıl ve 3 yıl olarak belirlenmiştir. Açık ceza infaz kurumuna ayrılma bakımından ise, hakaret suçu üzerinden uygulama yapıldığında cezanın onda birinin kapalı ceza infaz kurumunda geçirilmesi ve koşullu salıverilme tarihine yedi yıl kalması gerekirken; cinsel saldırı bakımından koşullu salıverilme süresine beş yıldan az süre kalması; terör ve örgütlü suçlar bakımından ise koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması şartı aranır.

Cezalar toplandığında ve en yüksek koşullu salıverilme oranı uygulandığında 15 yılın çektirilmesi gerekmektedir, iyi halli olduğu değerlendirildiği takdirde son 1 yılında hakkında denetimli serbestlik uygulanabilecektir; cezaları toplandığında ve en düşük koşullu salıverilme oranı uygulandığında (E)'nin 2 yılını kapalı, 5 yılını açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 3 yıl boyunca hakkında denetimli serbestlik uygulanabilecektir; denetimli serbestlik süresi hesaba katılmadan cezaları bağımsız değerlendirildiğinde 13 yıl kapalı ceza infaz kurumunda çektirilmesi gerekmektedir, iyi halli olduğu değerlendirildiği takdirde son 1 yılında hakkında denetimli serbestlik uygulanabilecektir; denetimli serbestlik süreleri dahil edilerek cezalar bağımsız değerlendirildiğinde 11 yıl infaz kapalı kurumunda geçirmesi gerekmektedir, iyi halli olduğu değerlendirildiği takdirde son 1 yılında hakkında denetimli serbestlik uygulanabilecektir.

8. SONUÇ

Öncelikle CGTİHK'nın 99. maddesinin 1. fıkrasının açık hükmü karşısında, birden fazla hükmün birbirinden bağımsız olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığını belirtmesi gerekmektedir.

İkinci olarak, CGTİHK'da farklı koşullu salıverilme oranı ve denetimli serbestlik süresine tabi birden fazla hükmün ne şekilde toplanacağına ilişkin bir hüküm bulunmamaktadır. Yukarıda belirttiğimiz üzere, uygulamada bu boşluk yasal düzenleme üzerinde amaçsal yorum yapılarak doldurulmaktadır. Kanaatimizce bu durumlarda; koşullu salıverilme, denetimli serbestlik ve açık ceza infaz kurumuna ayrılmaya ilişkin özel bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

Üçüncü olarak, farklı koşullu salıverilme oranı ve denetimli serbestlik süresine tabi birden fazla hüküm toplandıktan sonra en ağır koşullu salıverilme oranı ve en kısa denetimli serbestlik süresinin uygulanmasına ilişkin uygulamanın yerinde olduğu kanaatindeyiz. Nitekim kişi hakkında birden fazla cezadan mahkûmiyet hükmünün bulunması durumunda, kişi hakkında mükerrirlere özgü infaz hükümlerinin uygulanma imkanı bulunmadığında dahi kişinin kusurunun ağırlığının ve tehlikeliliğinin dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca, en düşük koşullu salıverilme oranı ve en uzun denetimli serbestlik süresinin uygulanması şeklinde yapılacak aksi bir uygulama, varsayım (E)'de ortaya konulduğu üzere, kişinin yalnızca bir hüküm alması durumunda kapalı ceza infaz kurumunda geçireceğinden daha kısa bir süreyi geçirmesine neden olacaktır. Bu ise özellikle terör suçları veya cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar gibi koşullu salıverilme oranlarının yüksek tutulduğu suçlardan hüküm giyen kişilerin, daha kısa süreli infaz amacıyla hakaret veya tehdit gibi koşullu salıverilme oranı düşük suçları işlemesine neden olacaktır.

Son olarak bir itiraf ve tespit ile bu raporu tamamlayalım. Bizce, infaz hukukunun ve bu bağlamda koşullu salıverilmenin temel ilkeleriyle bütünüyle çelişen, son derece karmaşık bir biçimde kalemeye alınan bu kanun ve buna bağlı ilgili yönetmelik geniş anlamda ceza hukukunun birçok temel ilkesine aykırılık teşkil etmektedir³². Gerçekten de günlerce uğraşmamıza rağmen çeşitli olasılıkları gözeterek yaptığımız infaz sürelerinin hesaplanmasında her defasında hatalar tespit ettik. Durum böyle olunca kanun koyucunun bu özensizliğinin kayda geçirilmesi maalesef akademik bir vazife olarak karşımıza çıkmıştır. Üzülerek belirtmeliyim ki bu değişiklikler, infaz hukukunda yapılan en özensiz düzenlemelerden biri olarak hukuk tarihimizdeki yerini almıştır. Yukarıdaki hesaplamalarda mevcut olan olası hatalar nedeniyle peşinen özür dileriz, elimizden gelen budur.

---

32 Ön gelen eleştirilerimiz için bkz. Mahmutoğlu, 7242 Sayılı Kanunun Genel Değerlendirme Raporu, s. 7-10.

KAYNAKÇA

- Akbulut, İlhan, “Şartla Tahliye”, İÜHFM, C. 55, S. 1-2. Y. 1996.
- Akkaş, Ahmet Hulusi, “Koşullu Salıverilme”, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XII, Y. 2008, S. 1-2.
- Akkaya, Çetin, Cezaların İnfazı ve İnfaz Hukuku, Ankara 2018.
- Artuk, Mehmet Emin-Gökçen, Ahmet-Alşahin, Mehmet Emin-Çakır, Kerim, Ceza Hukuku Genel Hükümler, 14. Baskı, Ankara 2020.
- Atalay, Osman, “7242 Sayılı Yeni İnfaz Yasasının Getirdikleri”, Terazi Hukuk Dergisi, C: 15, S: 166, 2020, s. 1234-1248.
- Bozdağ, Ahmet, Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverilme Kurumu Ve Etkinliğinin Geliştirilmesi, Ankara, 2019.
- Centel, Nur, “Şartla Salıverme”, Hukuk Araştırmaları, C.7, S.1-3, 1992-1993, İstanbul 1994.
- Centel, Nur-Zafer, Hamide-Çakmut, Özlem, Türk Ceza Hukukuna Giriş, 10. Bası, İstanbul 2017.
- Çağlayan, Muhtar: “Yargıtay İçtihatlarının Işığı Altında Şartla Salıverilme Üzerinde Bir İzah Denemesi (I)”, Adalet Dergisi, Y. 70, Eylül - Ekim 1979, S. 5, s. 295-313.
- Çakır, Kerim, “Hapis Cezasının Koşullu Salıverilme Uygulanarak İnfazı”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s.669-698.
- Demirbaş, Timur, İnfaz Hukuku, 7. Baskı, 2020.
- Giden, Yıldırım, Türk Ceza Hukukunda Koşullu Salıverme, Yüksek Lisans Tezi, Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.
- İnci, Levent, Türk İnfaz Hukukunda Koşullu Salıverilme ve Koşullu Salıverilmeye Süreler, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.
- Kafes, Veli, TCK Öntasarıları ve İçtihatlar Işığında Hukukumuzda Şartlı Salıverme ve Uygulamadaki Sorunlar (Teori - Uygulama Örneklili), Ankara 1998.
- Kıdıl, Fahrettin, “Cezalandırmanın Amacı ve “Umut Hakkı” Bağlamında Koşullu Salıverilme Yasakları”, TBB Dergisi 2018 (138).
- Koca, Mahmut-Üzülmez, İlhan, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 12. Baskı, Ankara 2019.
- Maden, Mehmet, “Koşullu Salıverilmenin Mahiyeti ve Hukuki Niteliği”, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, C.26, S.2, Aralık 2020, s. 633-651.

- Maden, Mehmet, Hapis Cezasına Seçenek Yaptırımlar, Adalet Yayınevi, Ankara 2012.
- Mahmutoğlu, Fatih Selami, 31 Mayıs-1 Haziran 2020 tarihlerinde çevrimiçi olarak gerçekleşen 15. Türk Ceza Hukuku Günlerinde sunulan 7242 Sayılı Kanunun Genel Değerlendirme Raporu.
- Önder, Ayhan, Ceza Hukuku Dersleri, Filiz Kitabevi, İstanbul 1992.
- Özbek, Veli Özer, İnfaz Hukuku, Ankara 2019.
- Özbek, Veli Özer, “Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Hakkındaki Değerlendirmelerimiz”, Ceza Hukuku Dergisi, Cilt: 15, Sayı:42, Nisan 2020.
- Özgenç, İzzet – Şahin, Cumhuriyet, İnfaz Hukuku, 2. Baskı, Ankara 2019.
- Özgenç, İzzet-Sözüer, Adem-Koca, Mahmut, “Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”nin Değerlendirilmesi, <https://www.docdroid.net/abV0T1p/infaz-kanunu-degisiklik-teklifi-degerlendirilmesi-20200406-pdf>.
- Sözüer, Adem, “Türk Hukukunda Af, 4454 ve 4616 Sayılı Kanunlarda Öngörülen Şartla Salıverilme ve Ertelemeye İlişkin Hükümlerin Hukuksal Niteliği İle Bu Hükümlerin Anayasaya Uygunluğu Sorunu”, Anayasa Yargısı, S.:18, Ankara 2001.
- Şen, Ersan – Başer, Beyza, Koşullu Salıverilme – Denetimli Serbestlik Ve Ceza İnfaz Sorunları, Ankara 2019.
- Turhan, Faruk – Altıkat, Abdurrahim, “Yeni Bir Ceza İnfaz Usulü Olarak Denetimli Serbestlik ve Bu Usulden Yararlanma Şartları”, S.D.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, C.2, S.2, Yıl 2012.
- Türkmen, Cansu, “7242 sayılı Kanun ile Getirilen Değişiklikler Işığında Hapis Cezasının Denetimli Serbestlik Tedbiri Uygulanarak İnfazı”, İstanbul Aydın Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.7, S.2, Aralık 2021, s.315-347..
- Umudum, Cafer Erdem, Denetimli Serbestlik Bağlamında Elektronik İzleme, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2019.
- Yavuz, Hakan A., Ceza İnfaz Sistemi ve Denetimli Serbestlik, Ankara 2018
- Yenidünya, Ahmet Caner: Mukayeseli Hukukta ve Türk Hukukunda Şartla Salıverme, Legal, İstanbul 2002.
- Yenidünya, Ahmet Caner, “Şartla Salıvermenin Hukuki Niteliği”, Legal Hukuk Dergisi, C.: 1, S.: 1, Ocak 2003.

Tablo

Varsayım	Suç Tipi	Hapis Cezası Süresi	Suç Tarihi	Koşullu Salıverilme Oranı	Denetimli Serbestlik Süresi	
(A)	Nitelikli Kasten Yaralama (m.86/3(e))	3 Yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
	Nitelikli Tehdit (m.106/2)	3 Yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
	Nitelikli Hakaret (m.125/4)	2 Yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
Cezaların Toplanması ve En Ağır Koşullu Salıverilme Oranlarının Uygulanması		Toplam hapis cezası 8 yıldır. CGTİHK m.107/2 uyarınca yarısını infaz kurumunda çekmesi gerekir. CGTİHK geçici m.6 uyarınca koşullu salıverilmesine 3 yıl kalan hükümlüler hakkında denetimli serbestlik uygulanabilir. Açığa Alınma Yönetmeliği m. 6 uyarınca, 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra denetimli serbestlik uygulanabilir.				
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulması		Her suç bağımsız değerlendirildiğinde, CGTİHK m.107/2 ve geçici m.6 uyarınca, (A) hakkında doğrudan denetimli serbestlik hükümleri uygulanacaktır.				
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve İkinci Cezanın İnfazının Başlangıç Tarihinde Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulmaması		Denetimli serbestlik süreleri göz önünde bulundurulmazsa, koşullu salıverilmesine en az süre kalan suçtan infaz başlayacaktır. Nitelikli hakaret nedeniyle CGTİHK m.107/2 uyarınca cezasının yarısını (1 yıl) kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra nitelikli tehdit suçunun infazına başlanacaktır. Nitelikli tehdit suçundan 1 yıl 6 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra nitelikli kasten yaralama suçunun infazı başlayacaktır. Kasten yaralama suçundan aldığı ceza doğrudan açık ceza infaz kurumunda çektirilerek hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanacaktır. Toplam 2 yıl 6 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirmiştir.				
Varsayım	Suç Tipi	Hapis Cezası Süresi	Suç Tarihi	Koşullu Salıverilme Oranı	Denetimli Serbestlik Süresi	
(B)	Organ ve Doku Ticareti (m.91/1)	8 yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
	Çocuk Düşürtme (m.99/1)	6 yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
	Nitelikli Hakaret (m.125/4)	2 yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	

Cezaların Toplanması ve En Ağır Koşullu Salıverilme Oranlarının Uygulanması	Cezalar toplandığında 16 yıl olmaktadır. Bunun CGTİHK m.107/2 uyarınca yarısı (8 yıl) çektirildikten sonra koşullu salıverilme uygulanabilmektedir. CGTİHK geçici m.6 uyarınca, koşullu salıverilmesine 3 yıl kala denetimli serbestlik uygulanabilmektedir. Aldığı ceza toplam 10 yıldan fazla olduğu için açığa alınma yönetmeliği m.6 uyarınca, cezanın 1/10'unu kapalı ceza infaz kurumunda geçirmesi gerekmektedir. Bu kapsamda 1 yıl 7 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 3 yıl 5 ay açık ceza infaz kurumunda geçirecektir. Takiben hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanacaktır.					
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulması	Nitelikli hakaret ve çocuk düşürtme suçlarından doğrudan denetimli serbestlik uygulanacaktır. Organ ve doku ticareti suçundan 1 ay kapalı, 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir.					
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve İkinci Cezanın İnfazının Başlangıç Tarihinde Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde <u>Bulundurulmaması</u>	Nitelikli hakaret suçundan 1 yıl; çocuk düşürtme suçundan 3 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra organ ve doku ticareti suçundan alınan cezanın infazına başlanacaktır. Bu ceza nedeniyle 1 ay kapalı ceza evinde kaldıktan sonra açığa alınacak ve 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra denetimli serbestlik tedbirleri uygulanabilecektir. Toplam 4 yıl 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda, 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirmesi gerekmektedir.					
Varsayım	Suç Tipi	Hapis Cezası Süresi	Suç Tarihi	Koşullu Salıverilme Oranı	Denetimli Serbestlik Süresi	
(C)	Organ ve Doku Ticareti (m.91/1)	8 yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
	Eşe Karşı Kasten Yaralama (m.86/3(e))	3 Yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	1 yıl	
	Nitelikli Hakaret (m.125/4)	2 yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
Cezaların Toplanması ve En Ağır Koşullu Salıverilme ile Denetimli Serbestlik Oranlarının Uygulanması	Toplam 13 yıl hapis cezası vardır. CGTİHK m.107/2 uyarınca yarısının (6 yıl 6 ay) çektirilmesi gerekmektedir. 1 Yıllık denetimli serbestlik süresinin uygulanması durumunda, Açığa Ayrılma Yönetmeliği m.6 uyarınca cezanın 1/10'unun kapalı ceza infaz kurumunda çektirilmesi gerekmektedir. 1 yıl 3 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 4 yıl 3 ay açık ceza infaz kurumunda geçirecektir ve hakkında denetimli serbestlik uygulanabilecektir.					
Cezaların Toplanması ve En Hafif Koşullu Salıverilme ile Denetimli Serbestlik Oranlarının Uygulanması	Denetimli serbestlik süresinin 3 yıl olarak kabul edilmesi durumunda, 1 yıl 3 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 2 yıl 3 ay açık ceza infaz kurumunda geçirecek ve hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir.					

Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulması		Nitelikli hakaret suçundan doğrudan denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilmektedir. Kasten yaralama suçundan 6 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra, organ ve doku ticareti suçunun infazına başlanacaktır. 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda ve 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir. Toplam 7 ay kapalı ceza infaz kurumunda, 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirmiştir.				
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve İkinci Cezanın İnfazının Başlangıç Tarihinde Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulmaması		Denetimli serbestlik süresi hesaba katılmadığında, nitelikli hakaret suçundan 1 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra kasten yaralama suçunun infazına geçilecektir. 1 yıl 6 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra organ ve doku ticareti suçunun infazına geçilecektir. 1 ay kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirecek ve hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanacaktır. Toplam 2 yıl 7 ay kapalı ceza infaz kurumunda, 11 ay açık ceza infaz kurumunda geçirmiştir.				
Varsayım	Suç Tipi	Hapis Cezası Süresi	Suç Tarihi	Koşullu Salıverilme Oranı	Denetimli Serbestlik Süresi	
(D)	Cinsel Saldırı (m.102/1)	6 Yıl	30.03.2020 Öncesi	2/3 Oranı	1 yıl	
	Cinsel İstismar (m.103)	9 Yıl	30.03.2020 Öncesi	3/4 Oranı	1 yıl	
Cezaların Toplanması ve En Ağır Koşullu Salıverilme ile Denetimli Serbestlik Oranlarının Uygulanması		Toplam 15 yıl hapis cezası bulunmaktadır. En ağır koşullu salıverilme oranı olarak 3/4 uygulandığında (D)'nin cezasının 11 yıl 3 ayını çekmesi gerekmektedir. Açığa Alınma Yönetmeliği m.6 uyarınca cinsel suçlarda koşullu salıverilmesine 3 yıl kala açık ceza infaz kurumuna ayrılabilir. Bu kapsamda 8 yıl 3 ayını kapalı ceza infaz kurumunda 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilmektedir.				
Cezaların Toplanması ve En Hafif Koşullu Salıverilme ile Denetimli Serbestlik Oranlarının Uygulanması		En hafif oran olarak 2/3 uygulandığında, cezanın 10 yılının çektirilmesi gerekmektedir. Bunun 7 yılı kapalı ceza infaz kurumunda, 2 yılı açık ceza infaz kurumunda çektirildikten sonra denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir.				
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulması		Cinsel saldırı suçunun koşullu salıverilmesine daha az kaldığı için hesaplama cinsel saldırı üzerinden başlayacaktır. Cezanın 2/3'ü (4 yıl) çektirilmesi gerekmektedir. 3 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra cinsel istismar suçunun infazına geçilecektir. 9 yılın üzerinden koşullu salıverilme oranı 3/4 olarak uygulandığında cezanın 6 yıl 9 ayının çektirilmesi gerekir. 4 yıl 9 ay kapalı ceza infaz kurumunda 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra geçirdikten sonra hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir. Toplam 7 yıl 9 ay kapalı, 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirmektedir.				

Her bir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve İkinci Cezanın İnfazının Başlangıç Tarihinde Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulmaması		Cinsel saldırı suçundan, 4 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra cinsel istismar suçunun infazına geçilecektir. 3 yıl 9 ay kapalı, 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra hakkında denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir. Toplam 8 yıl 9 ay kapalı, 2 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirmesi gerekmektedir.				
Varsayım	Suç Tipi	Hapis Cezası Süresi	Suç Tarihi	Koşullu Salıverilme Oranı	Denetimli Serbestlik Süresi	
(E)	Terör / Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Yaralama (m.87/2)	12 yıl	30.03.2020 Öncesi	3/4 Oranı	1 yıl	
	Cinsel Saldırı (m.102/1)	6 yıl	30.03.2020 Öncesi	2/3 Oranı	1 yıl	
	Nitelikli Hakaret (m.125/4)	2 yıl	30.03.2020 Öncesi	1/2 Oranı	3 yıl	
Cezaların Toplanması ve En Ağır Koşullu Salıverilme ile Denetimli Serbestlik Oranlarının Uygulanması		Toplam 20 yıl ceza bulunmaktadır. En ağır koşullu salıverilme oranı kabul edildiğinde, 15 yılının çektirilmesi gerekmektedir. İyi hal değerlendirmesi yapıldığı takdirde, son 1 yılını denetimli serbestlik kapsamında geçirebilecektir.				
Cezaların Toplanması ve En Hafif Koşullu Salıverilme ile Denetimli Serbestlik Oranlarının Uygulanması		1/2 oranı uygulandığında 10 yılının çektirilmesi gerekmektedir ve denetimli serbestlik süresi 3 yıl olarak uygulandığında, 2 yıl kapalı ceza infaz kurumunda 5 yıl açık ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra 3 yıl denetimli serbestlik hükümleri uygulanacaktır.				
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulması		Nitelikli hakaret suçundan doğrudan denetimli serbestlik uygulanırken; cinsel saldırı suçundan 3 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra denetimli serbestlik hükümleri uygulanarak neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçunun infazına geçilecektir. Bu suçtan 8 yıl kapalı ceza infaz kurumlarında geçirdikten sonra iyi halli olduğu değerlendirilirse hakkında 1 yıllık denetimli serbestlik uygulanacaktır. Toplam 11 yıl kapalı infaz kurumlarında geçirmesi gerekmektedir.				
Herbir Cezanın Bağımsız Hesaplanması ve İkinci Cezanın İnfazının Başlangıç Tarihinde Denetimli Serbestlik Sürelerinin Göz Önünde Bulundurulmaması		Denetimli serbestlik süresi hesaba katılmadığı takdirde, nitelikli hakaret suçundan 1 yıl; cinsel saldırı suçundan 4 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçunun cezasının infazına geçilecektir. Neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçundan 8 yıl kapalı ceza infaz kurumunda geçirdikten sonra iyi halli olduğu değerlendirilirse hakkında 1 yıl denetimli serbestlik hükümleri uygulanabilecektir. Toplam 13 yılının kapalı ceza infaz kurumlarında geçirilmesi gerekmektedir.				